

Diskutovali sme s poslancami Európskeho parlamentu

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora spolu s webovým portálom Euractiv ako mediálnym partnerom zorganizovala 1. ročník konferencie so slovenskými poslancami Európskeho parlamentu. Témy ako budúca podoba Spoločnej poľnohospodárskej politiky, európske zelené dohody, obchodovanie s tretími krajinami a možné rozšírenie EÚ o Ukrajinu boli hlavnými oblasťami, ktorým sa diskusia venovala.

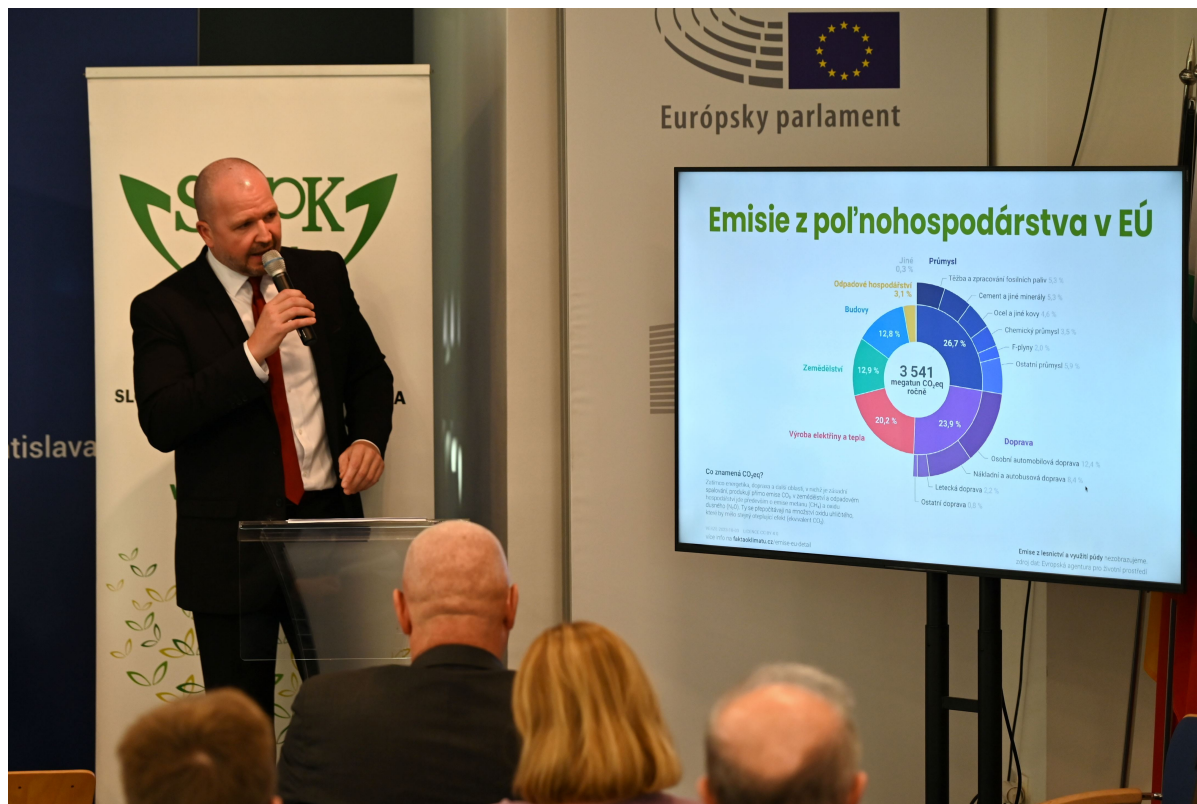

predseda SPPK Andrej Gajdoš priblížil poslancom EP tému zelených politík z pohľadu praxe na Slovensku

Počúvať a diskutovať

Cieľom slovenských poľnohospodárov a potravinárov je vyrábať zdravé, kvalitné a bezpečné potraviny a vedieť čo najviac konkurenčne obstáť na jednotnom európskom trhu. Meniaci sa svet a Európa z geopolitického, bezpečnostného a klimatického hľadiska prirodzene významným spôsobom ovplyvňuje produkciu domácich potravín v našej krajine. Meniaca sa európska a národná legislatíva, nové predpisy, nariadenia, usmernenia – nech to nazveme akokoľvek, vždy je to to, čo prinúti výrobcov potravín zmeniť spôsob výroby a prispôbiť ju vonkajším vplyvom.

V júni tohto roka sme si zvolili nových členov Európskeho parlamentu, ktorí majú na najbližšie funkčné obdobie mandát zastupovať Slovenskú republiku a Slovákov v Európskom parlamente. Vzhľadom na obrovské výzvy, ktorým musíme všetci čeliť, je preto mimoriadne kľúčové, aby sme viac poznali naše vzájomné názory na meniaci sa svet, ktorému sa výroba slovenských potravín prispôbuje. V 720 člennom Európskom parlamente patrí 15 poslaneckých kresiel slovenským zástupcom. Je to síce len zlomok z celkového počtu hlasov, no aj tak sme presvedčení, že musíme s europoslancami a oni s nami viac diskutovať.

odkaz pre Európsky parlament: [slovenské poľnohospodárstvo nie je zodpovedné za klimatickú katastrofu](#)

KAM SA MÁ UBERAŤ EÚ A JEJ AGROPOTRAVINÁRSTVO

Slovenských poľnohospodárov znepokojili závery Strategického dialógu, ktorý naznačuje zmeny v budúcom financovaní európskych poľnohospodárov. Priame platby by sa mali vyplácať len niektorým aktívnym poľnohospodárom. V materiáli sa konštatuje, že európski poľnohospodári sú spokojní s obchodnými dohodami s tretími krajinami. Z materiálu vyplýva tlak Európskej komisie na utlmenie živočíšnej výroby. Tento dokument slúži ako podklad pre novú Európsku komisiu na vypracovanie vízie pre rozvoja poľnohospodárstva a produkcie potravín. Tá by ho mala vypracovať do 100 dní od jej vymenovania. Súbežne už európska organizácia poľnohospodárov COPA COGECA začala vypracovávať svoju vlastnú predstavu o budúcnosti európskej výroby potravín.

Na nedávnej konferencii k Spoločnej poľnohospodárskej politike v Nitre naznačila Helena Letrichová zo Stáleho zastúpenia SR pri EÚ v Bruseli možné horizonty priprav SPP. Predpokladá sa, že v jún až septembri 2025 sa zverejní návrh novej SPP. V januári 2027 je predpokladaný začiatok jej uplatňovania. Poslanec Európskeho parlamentu (EP) Branislav Ondruš je skeptický v prípade štandardného schvaľovania nových pravidiel.

"Na základe diskusií, ktoré sme už zažili v tomto volebnom období na pôde EP, som presvedčený o tom, že dohoda na novej Spoločnej poľnohospodárskej politike sa bude rodiť veľmi komplikovane, zložito a dlho. Vnímam, že v novom zložení EP sa výrazne posilnili názorové sily, ktoré sú skeptické k doterajšiemu prístupu Európskej komisie k tvorbe politik. Preto si myslím, že EP sa stane platformou oponentúry voči EK. Nebudú návrhy prechádzať tak jednoducho. Osobne očakávam skôr na európskej úrovni väčšie politické súboje a vášnivejšie debaty, než to bolo v minulosti a preto si myslím, že procesy budú zložitejšie a komplikovanejšie sa bude tvoriť výsledok," naznačil Branislav Ondruš počas konferencie (je členom Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci EP a náhradníkom vo Výbore pre medzinárodný obchod EP).

Medzi európskymi poľnohospodármi sa už diskutuje napríklad aj o tom, či je rozumné ponechať súčasnú dĺžku programového obdobia SPP. Na nedávnom Kongrese európskych poľnohospodárov v Budapešti prezident Agrárnej komory ČR Jan Doležal uvažoval nad tým, či by nebolo vhodnejšie mať programové obdobie na dlhšiu dobu – napríklad 3x5 rokov. Za ten čas sa budú poľnohospodárom dávkovať zmeny postupne a poľnohospodári s potravinármi budú mať väčšiu stabilitu na plánovanie aj svojich podnikateľských zámerov.

"Spôsob, akým sme začali viesť dialóg, ako má budúca SPP vyzerieť, nie je najšťastnejší. Postavili sme si určité bariéry, je tam podsúvanie určitých riešení, ktoré nie sú dobré. Dnes je veľmi dôležité hovoriť o potravinovej bezpečnosti aj s ohľadom na vojnu na našich hraniciach, ale aj z geopolitických obáv, ktoré máme. Práve preto je veľmi dôležité, aby sme si nastavili takú poľnohospodársku politiku, ktorá bude spravodlivá, múdra a bude vychádzať z praxe poľnohospodárov," zdôraznila Miriam Lexmann (je členkou poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany; je členkou predsedníctva Európskeho parlamentu; členka Výboru pre medzinárodný obchod EP a Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci EP. Je náhradníčkou vo Výbore pre zahraničné veci EP).

Europoslanci Branislav Ondruš a Milan Uhrík (v EP je podpredsedom Európskych suverénnych národov a členom Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci EP) sú za väčšie investície EÚ do ekologického poľnohospodárstva. Obaja odmietajú znižovanie počtu hospodárskych zvierat v EÚ kvôli obmedzeniu emisií skleníkových plynov, rovnako sú proti uvoľneniu regulácií GMO potravín. Všetci traja europoslanci potvrdili, že bez korektného a otvoreného dialógu s výrobcami potravín sa zmeny budú nastavovať ťažko a so zníženým efektom ich realizácie. Potvrdili tak názory aj slovenských poľnohospodárov a potravinárov, ktorí sa na prelome rokov zapojili do masívnych európskych protestov.

„Green Deal nie je určite pre nás žiadny deal (dohoda), pretože s nami sa nikto nedohodol. Ešte stále vnímame Green Deal ako určitý diktát, ktorý vychádza od stola a nevychádza z praxe. Aj naďalej požadujeme, aby sa s nami komunikovali a aby sme si stanovili reálne ciele, ktoré nepôjdu smerom k znižovaniu produkcie potravín,“ dodal v úvode počas svojej prezentácie predseda SPPK Andrej Gajdoš.“

SILNÝ ROZPOČET PRE AGROPOTRAVINÁRSTVO

Zmení sa systém podpôr do poľnohospodárstva? Zachovať priame platby a dorovnať ich? Je rozumné viazať prostriedky SPP len na splnenie cieľov a reforiem EK? Tieto otázky boli predmetom diskusie v druhej časti konferencie. V októbri sa médiá dostali k dokumentu predsedníčky Európskej komisie, ktorá zvažuje úplne prestavať systém financovania členských krajín. Návrh zvažuje prebudovať systém 530 fondov a rôznych programov a nahradiť ich 27 investičnými plánmi. Vyplácanie by bolo nastavené na plnenie reformných cieľov v jednotlivých členských krajinách. Členský štát by z rozpočtu EÚ dostal jeden balík peňazí a bolo by len na jeho politikoch, či a koľko peňazí z neho nasmerujú do poľnohospodárstva.

súčasťou diskusie bolo aj 6 ankiet pre publikum, ako agropotravinári vnímajú európske nariadenia na chode svojich podnikov

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora si je vedomá, že v prípade takéhoto rozhodnutia by financovanie agropotravinárstva bolo rizikovým vzhlľadom na plnenie reformných cieľov krajiny.

Milan Uhrík naznačil pochybnosti, do akej miery by boli slovenskí poľnohospodári schopní konkurovať produktom vyrobeným nielen v európskom priestore, ale aj mimo EÚ. *„Otázkou je, čo by systém bez priamych platieb spôsobil s cenotvorbou potravín, pretože niekde by sa to určite prejavilo muselo. Je to ale na úvahu, ako budúcu poľnohospodársku politiku nastaviť tak, aby bolo odvetvie skutočne strategickým sektorom,”* uviedol M. Uhrík.

Rozumné stanovenie cieľov reforiem, odbúravanie byrokracie aj v kontexte zelených európskych politík je základ. Kľúčovým je napĺňanie potravinovej sebestačnosti a vytvorenie systému, ktorý bude založený na rovnoprávnom postavení poľnohospodárov naprieč EÚ. Reformné ciele sa musia nastaviť na silný európsky rozpočet.

zástupcovia regiónov a firiem sa zaujímali najmä o dôsledky zelenej výroby potravín z pohľadu ich konkurencieschopnosti

V druhej časti diskusie sa europoslanci vyjadrili aj k téme obchodných dohôd EÚ a možného rozšírenia EÚ o Ukrajinu.